

Aan de leden van de Tweede Kamer
Sharon Gesthuizen
Foort van Oosten

Betreft: initiatief wetsvoorstel acquisitiefraude

Apeldoorn, 23 januari 2014

Geachte mevrouw Gesthuizen en heer Van Oosten,

Onze stichting, waaronder ressorterend de Fraudehelpdesk en Steunpunt Acquisitiefraude, is bijzonder verheugd over uw tweeledige wetsvoorstel acquisitiefraude.

Het probleem acquisitiefraude (structureel misleidende handelspraktijken in de business to business omgeving) wordt al sinds begin jaren tachtig van de vorige eeuw als een groot probleem door ondernemend Nederland beschouwd. Niet alleen het midden- en kleinbedrijf, ook het grootbedrijf, de gesubsidieerde sector, de lagere en de rijksoverheid zelf, zijn al vele decennia lang slachtoffer van dit kwalijke fenomeen.

Onze stichting is een voortzetting van de Stichting Eerlijk Zaken Doen, opgericht in 1995 door een ondernemer die uit pure frustratie vanwege de passieve houding van de rijksoverheid op dit punt en met de nodige strijdlust zelf aan de slag ging met dit onderwerp. Ondergetekende heeft dit initiatief voortgezet vanaf 2003: Steunpunt Acquisitiefraude werd opgericht waar zich sindsdien vele bedrijven hebben gemeld die vaak ook rechtshulp kregen teneinde zich te verweren tegen de agressieve invorderingspraktijken waar vele dubieuze incassobureaus, advocaten en andere zakelijke dienstverleners al dan niet bewust nog altijd hun medewerking aan verlenen. Het onderwerp acquisitiefraude is in de loop der jaren al zeer vaak door onze stichting, MKB-Nederland en de media aan de orde gesteld; vanaf 2006 is de landelijke politiek actiever met dit onderwerp aan de slag gegaan en vanaf het jaar 2011 is een en ander echt in de stroomversnelling gekomen. Al met al kan geconcludeerd worden dat intussen al bijna dertig jaar lang om wettige maatregelen te nemen tegen dit zeer kwalijke fenomeen maar dat er pas echt iets van de grond zal komen als deze wet eenmaal een feit is en dan eindelijk ook politie en het openbaar ministerie weten hoe met dit soort zaken op grond van de wet om te gaan.

De hoeveelheid meldingen in de loop der jaren opgebouwd, zijn u inmiddels bekend. De schade voortkomend uit dit fenomeen is door onze stichting van meet af aan geschat op tenminste 400 miljoen euro per jaar. Dit bedrag komt nog als bescheiden schatting uit de bus, nu ook de drie Benelux tezamen aan de hand van zeer recent onderzoek hebben kunnen vaststellen dat het gemiddelde schadebedrag per bedrijf op 5.000 euro per jaar ligt.

Uitgaand van minimaal 1,2 miljoen bedrijven in Nederland komt deze schadepost dan omgerekend uit op tenminste 600 miljoen per jaar. Ook heeft de Erasmus Universiteit in 2009 en in opdracht van het WODC onderzoek gedaan naar bankrekeningnummers van een aantal dubieuze acquisitiebureaus

en deze vergeleken met de schadecijfers bekend bij het Steunpunt Acquisitiefraude. Aan de hand van dit onderzoek kwam naar voren dat de meldingen bij SAF slechts 1% van de totale transacties op de bankrekeningen vertegenwoordigden. De respectieve rapporten en onderbouwingen zijn bij u bekend. Overigens is nog nauwelijks onderzoek gedaan naar de financiële impact van de grote, internationale malafide spelers die wereldwijd slachtoffers maken en waarvan wij weten dat deze onder andere ook vanuit Nederland opereren.

Wat betreft de inhoud van het wetsvoorstel is onze stichting zeer verheugd over zowel de civielrechtelijke bepaling als de strafrechtelijke delictsomschrijving. Met het Burgerlijk Wetboek in de hand heeft de ondernemer nu ook eindelijk een zeer concreet en effectief wapen in handen om te kunnen stellen dat hij of zij is opgelicht waarbij de bewijslast bij de malafide partij wordt gelegd. Die zal derhalve niet gauw meer grijpen naar het instrument van de civiele procedure, zoals deze tot op heden nog vaak genoeg wordt ingezet (met de nodige belasting van de toch al overbelaste rechtbanken) en waarbij de ondernemer – nadat hij was misleid – ook nog eens met de nodige inspanningen aannemelijk moest weten te maken dat hij of zij inderdaad was misleid respectievelijk opgelicht. Zonder de nodige juridische ondersteuning werd een ondernemer tot nu toe maar al te vaak veroordeeld tot het alsnog betalen van een inmiddels flink opgelopen vordering van de tegenpartij.

Dat daarnaast daders in potentie ook niet ongestraft weg kunnen komen juichen wij uiteraard ook zeer toe. Tot nu toe werden acquisitiefraudezaken slechts uiterst sporadisch door politie en openbaar ministerie ter hand genomen, onder meer omdat er de nodige discussie bleek te bestaan over het al dan niet hard te maken oplichtingselement.

Het wetsvoorstel komt bovendien ook nog eens de vele dienstverlenende partijen rondom dit soort malafide bedrijven ten goede (denk bijvoorbeeld aan de banken) die op basis van onderhavige wet zich dan geen twee keer meer hoeven te bedenken om - na doorgifte van gevalideerde meldingen vanuit onze stichting - hun dienstverlening aan malafide partijen te beëindigen, daar deze dienstverleners zich anders medeplichtig maken aan strafbaar gedrag.

Tot slot zijn wij natuurlijk ook zeer verheugd over dit prachtige Nederlandse initiatief, daar naar onze overtuiging Nederland - mede in het kader van publiek-private samenwerking tegen financieel-economische criminaliteit - juist als voortrekker op dit gebied een voorbeeldfunctie kan invullen ten behoeve van andere lidstaten binnen de Europese Unie. Dit aspect lijkt - mede met het oog op het Nederlands voorzitterschap in 2016 - een aantrekkelijke gedachte en voor het Nederlands parlement een uitstekend argument om haast te maken met de behandeling van onderhavig wetsvoorstel.

Rest mij nog u aan te bevelen de coördinatie tot het doen van aangifte van acquisitiefraudezaken bij onze stichting neer te leggen, zodat acquisitiefraudezaken (met de nodige hier reeds aanwezige expertise) in één hand kunnen worden gehouden en opsporingsinstanties tegelijkertijd het nodige werk uit handen wordt genomen.

Graag tot nadere toelichting bereid verblijft hoogachtend,

F. van Eck